

Møtereferat

Vedrørende

Faggruppe matrikkelen

Dato

8. desember 2016

Møtedato

26.-27. oktober 2016

Til stede

Geir-Ulf Johansen (storkommunegruppa (SKG) og KS)

Thor-Aage Solberg (SKG og KS)

Jan Inge Torgersen (SKG og KS)

Arne Nysveen (KS)

Margrete Myran (KS)

Finn Ørnes (Kartverket)

Arnulf Haugland (Kartverket)

Ole Theodor Holth (vara for Kartverket)

Wenche Rognås (Kartverket)

Lars Elsrud (Kartverket)

Anders Braaten (Kartverket)

Karsten Lien (Kartverket)

Gjester (onsdag)

Inger M. Kristiansen (Kartverket)

Janne Johnsen (Kartverket)

Helen Marie Rossvoll (Kartverket)

Ola Høydal (Kartverket)

Møteleder

Lars Elsrud

Referent

Karsten Lien

Lars Elsrud (LE) ønsket alle velkommen. Han orienterte litt om nye rutiner rundt møtene, knyttet til nye versjoner av matrikkelen. Han orienterte også litt om kvalitet, basert på rapporten fra møtet 22. juni. Derfor er det flere deltakere enn vanlig på dette møtet.

SKG: Fornøyd med raskt referat fra det siste møtet.

Ole Theodor Holth (OTH): Hvorfor er det så mange kulepunkter under hver sak? Burde heller ha flere saksnummer.

01/16 Presentasjon av nye representanter i faggruppa

Se presentasjon fra LE.

OTH møtte som ny vara fra Kartverket, han presenterte seg.

Karsten Lien (KL) gir seg som seksjonsleder og dermed sekretær for faggruppa, Anders Braaten (AB) blir ny sekretær.

Det er også det siste møtet for Thor-Aage Solberg. Geir-Ulf Johansen sitter ett år til. Inger M. Kristiansen (IMK) og Janne Johnsen (JJ) presenterte seg.

03/16 Kvalitet i matrikkelen innen 2018, jfr. Kartverkets strategiske handlingsplan

Rapporten «Kvalitet i matrikkelen». Gjennomgang av foreslåtte indikatorer

Se presentasjon fra LE.

Arne Nysveen (AN): Det er stor forskjell på MF og MUF. MUF skal ikke være noe problem i dag.

LE: Selv om en med MUF skal legge inn forholdsvis nøyaktig adresse, så er det likevel viktig å huske at grensa ikke er endelig før forretningen er slutført og klagefristen er ute, eller evt. klage er avgjort.

SKG: 5-dagersfristen for bygninger blir en vits. Greier ikke å saksbehandle på under 4 dager. Med føring i tillegg bruker en totalt 5-7 dager. Målet bør endres til: Skal føres så raskt som mulig, helst innenfor 1 måned.

JJ: Vi har satt ekstra fokus på fullstendigheten på areal i matrikkelen i 2016, herunder bruksareal (BRA), da det i tildelingsbrevet vårt for 2016 er økt fokus på fullstendighet. Dette med bakgrunn i rapporten om strategi for bygningsdelen av matrikkelen, der det ble synlig at det for flere datafelter i matrikkelen er lav utfyllingsgrad. Dessverre er det pr. nå mulig å jukse ved f.eks. å føre BRA lik 1 i stedet for å ta arbeidet med å finne riktig BRA. Vi ser dette skjer i en del tilfeller.

LE: Slik juksing som nevnt ovenfor bekymrer oss. Kvaliteten på det vi fører i dag vil henge med oss i mange år framover, og vi vil for all framtid måtte arbeide med kvalitetsheving av eksisterende informasjon, om vi «i dag» i forbindelse med løpende saksbehandling ikke fører det som er bestemt skal være matrikkelinformasjon. Ser ellers for meg at kravene til frist for at informasjon er på plass i matrikkelen blir kortere framover, jo flere digitale og automatiske prosesser det legges opp til i samfunnet. Informasjon fra matrikkelen benyttes av mange forskjellige aktører til mange forskjellige oppgaver, og dette vil øke.

SKG: Hvordan behandles sirkeleieendringer i føringsprosjektet?

LE: Vår behandling avhenger av avtaleform. Men med de kommunene der vi har avtale om å stå for både saksbehandling og føring, så utfører vi full saksbehandling med involvering av eierne.

SKG: Det kan være vanskelig å stedfeste sirkeleiendommene. Har Kartverket noen ideer?

LE: Det må være å sørge for saksbehandling.

AB: Utfordringer med at noe har vært målt i lokale nett.

SKG: Kan Kartverket bidra med gratistjenester her?

LE: Vi ser på finansieringen, men dette er ikke avklart. Det vil ikke bli gratis.

AH: Prøveprosjektet har vært gratis.

SKG: Det er bra at Kartverket har sentral kompetanse.

AN: Bra for SVV- og JS-saker. For manglende grenser ser han ikke at en sentral løsning er god. Dette er helt avhengig av lokal kunnskap og lokale arkiv.

LE: Erfaringen så langt jf. vårt føringsprosjekt er at vårt tilbud fungerer bra i pilotkommunene. Dette blir derfor et godt kvalitetstiltak.

SKG: Burde det være et system for å registrere hva som er gjort? Hva er f.eks. registrert av veggrunn? Folk slutter, hvordan holde oversikten? En må ha et loggsystem.

JJ: Tilsyn og oppfølging av kommunen kan bidra. Ved oppfølging velges det kommuner ut fra en konkret vurdering, i motsetning til tilsyn der uttrekket ikke gjøres ut fra en konkret vurdering.

SKG: Kommunene ønsker seg en form for kontroll. Tilsyn kan bidra til at det bevilges mer penger til fagområdet.

SKG: Det må bli mer samordning mellom pbl og ml.

JJ: Det jobbes aktivt mot DiBK med dette. Bruttoareal (BTA) er et klassisk eksempel på manglende samhandling internt i kommunen. DiBK har fått bevilget penger til bedre kvalitetssikring mellom systemene i kommunene.

LE: Flere av kommunene som krever BTA i forbindelse med byggesaken forteller de får dette inn fra tiltakshaver. Derfor oppfordrer vi fra Kartverkets side sterkt om at kommunene «samordner sine myndighetshatter» og krever inn dette arealet slik at det enkelt kan føres i matrikkelen.

SKG: Føring av bebyggt areal (BYA) kunne blitt løst ved å hente inn data fra FKB.

AB: Tre prioriterte indikatorer fra matrikkelenhet:

- Oppfølging av ikke-fullførte oppmålingsforretninger (MUF) etter matrikkelloven
- Kvalitetsheving av grenseinformasjon (reduere antallet «sirkeleiendommer»)
- Avvik mellom grunnbok og matrikkel (veiledning om framgangsmåte må utarbeides)

SKG: Viktig å måle på eiere – utfordring med døde hjemmelshavere, firmaer som er oppløst med mer.

LE: Dette er et grunnbokstema, som ikke vi direkte får gjort noe med.

SKG: Hvis en begynner å måle på dette, må en ha et system for å dokumentere dette.

JJ: Hvor ofte skal det rapporteres i faggruppa?

LE: Til hvert møte, tre ganger i året.

SKG: Er det fortsatt mulig å legge inn sirkeleiendommer?

AB: Det er fortsatt mulig som ledd i føring av jordskiftesak, men ikke i forbindelse med ordinær MUF.

SKG: Ved leveranse fra Infoland med manglende grenser, anbefaler de at det avholdes en oppmålingsforretning.

LE: Et aktuelt tema for fagmøte i 2017 er sammenslåing av fylker i tillegg til kommuner.

IMK: To prioriterte indikatorer fra adresse:

- Innføring av veiadresser i hele Norge
Oversikten legges ut hvert tertial, sammenfallende med rapporteringstidspunkt for andelen vegadresser og framdrift. Dette er den «beste» indikatoren vi har for oppfølging og måling av framdrift i forhold til omadressering fra matrikkel- til vegadresser.
- Avvik mellom Postregister og matrikkel
Posten Norge har en egen nettside hvor en kan søke på postnummer og få opp alle adressene som Posten har registrert innen dette postnummeret. Her vil en se om det er avvik mellom offisielle adresser der det skal være vegadresser og Postens adresser. Her vil en se tilfeller hvor tildelt vegadresse ikke er tatt i bruk og at stedsadresse fortsatt benyttes.

Det er tertialvis, ikke månedvis, oppdatering av kommunelista på adresser. Viste denne: <http://www.kartverket.no/eiendom/adressering/Status-vegadresser/>.

Viste søk hos Posten: <http://adresesok.posten.no/nb/adresses/search>.

Modernisering av folkeregisteret. Det skal nå ta i bruk adressetilleggsnavn.

SKG: Adressekortnavn kan ha maks. 22 tegn. Hvordan sikre lik forkorting?

IMK: Tas opp internt på Kartverkets matrikkelsamling.

SKG: Hvordan få ut endringer i adressedataene?

IMK: Rapporter må kjøres pr. kommune.

SKG: Hvilke data kan hentes ut?

Se <https://kartkatalog.geonorge.no/search?text=adresse>.

LE: Vi lager en sak på dette til det neste nyhetsbrevet fra Kartverket!

AN: Hva med kommunesammenslåing.

IMK: Dette står på sjekklista på våre sider for kommunereformen. Se

<http://kartverket.no/kommunereform/sjekkliste/>.

Foredrag fra lokale kartdager på GeoForums sider (Graff fra Sandefjord). Se http://wpstatic.idium.no/www.geoforum.no/2016/10/Odd_Axel_Geoforum-181016Axel.pdf.

JJ: Tre prioriterte indikatorer fra bygning:

- Ta ut rapporter hvor det er ikke er registrert bruksareal (BRA) og hvor det er registrert unormalt lavt BRA
- Reduksjon i antall saker som ikke er ført innen 5-dagers fristen
- Reduksjon på konkrete "inkonsistente enheter" mht. prioriterte bygningsopplysninger. I samarbeid med SSB er det satt opp feillister som viser inkonsistent informasjon på bygnings- eller bruksenhetsnivå.

SKG: Skulle gjerne hatt «åpent areal» (f.eks. carport).

LE: Dette er vel tema for standardiseringsarbeidet?

JJ: Det er valgt ut fire SSB-rapporter, som følges ekstra nøye opp.

FØ: Det er mye feil i SSB-rapportene.

JJ: Enig – men disse forbedres hele tiden og det er allerede rettet opp noe.

Kvalitetsheving i matrikkelen, ML § 7

Departementet er informert om rapporten i forbindelse med utarbeidelse av høringsdokumentet om endringer i loven.

04/16 Innspill fra kommunene

Prioriteringer i matrikkelsystemet

WR: Viste gjeldende versjonsplan, denne ble også vist på møtet i juni.

Det har vært lite utviklingsressurser i år, blant pga. kommunereform og nytt API.

Prioriteringsmøte for 3.11 i neste uke.

WR, AB, IMK, JJ: Gikk gjennom prioriteringslista for v. 3.11, både de prioriterte og uprioriterte.

Viste oversikten over saker i Jira. Orienterte om hvordan fagmøtene foregår, dvs. møter mellom fag og system for gjennomgang av sakene.

SKG: Får vi muligheten til å løfte blikket og jobbe litt mer langsiktig i forhold til prioritering? Dvs. mer enn å drive helt nødvendig vedlikehold?

LE: Opplegget på det neste møtet vil bli at de fagansvarlige presenterer sine prioriteringer, samt noen av de sakene de nesten prioriterer?

Samt evt. se nærmere på og gjøre vurderinger av noen Jira-saker?

Innføring av feil i matrikkelen versjon 3.8

JJ: Det ble avdekket feil i telling av antall boenheter. Dette ble oppdaget forholdsvis fort og reversert. En patch ble kjørt i test.

Kommunene kan evt. ta kontakt med Beate Aase.

Matrikkelbrevet – endring av datainnholdet

JJ: Til spørsmålet om det må registreres tiltakshaver, så har det vært kontakt med SSB da slik registrering så vidt vi kjenner til har opphav i behov de hadde. SSB har svart de ikke lengre har behov for dette.

Avvikslister sendt fra Kartverket

JJ: Kartverket og SSB vil jobbe med å forbedre listene, vi ønsker å ha dialog med involverte kommuner, blant annet Stavanger. Dette er et opplegg som skal fortsette, og det vil gå seg til etter hvert. I tillegg har Kartverket en spesiell oppfølging for fire av listene, og de skilles ut fra de andre og vil gå som en egen forsendelse.

Bygninger unntatt søknadsplikt – Bruk av Rett i kartet

JJ: Føringsprosjektet har ført for 11 kommuner i 1,5 år. Det blir en føringsenhet fra nyttår.

Det er en utfordring med hvordan en privatperson kan registrere i Rett i kartet.

Rett i kartet er ikke tilpasset sakene, vi må utvikle en bedre løsning.

Hva tenker KMD videre?

Høring av forskriftsendring nå. Registreres seinest når det er ferdig.

Halvparten av sakene blir avvist. Bl.a. fordi det meldes fra før bygget er ferdig.

SKG: Liten vilje fra KMD til å gjøre endringer. Ønsker endring i forskriften.

JJ: Kartverket kan evt. lage en egen modul for å kunne føre dette.

Signering av matrikkelbrevet

AH: Fått informasjon fra juridisk, og det er sendt ut notat til faggruppa. Ny versjon gikk ut rett før møtet (24. oktober).

LE: Juridisk har uttalt seg om hva som må til for minimum å oppfylle de juridiske kravene. Fagmiljøet kan så bygge en ønsket policy på dette. Attestering skal gi matrikkelbrevet en formell status utover «en vanlig utskrift». Den som har kjøpt et matrikkelbrev skal gjennom attesteringen kunne være trygg på at dette i ettertid kan legges frem «for å ettervise» at vedkommende undersøkte hva som på gitt tidspunkt var registrert i matrikkelen. Og også vise hva som faktisk var registrert på det tidspunktet.

AN: Det er jo bare matrikkelførere som kan ta ut matrikkelbrev?

AH: Det kan være flere brukere som har tilgang, blant annet firmaer som fører for kommunene.

OTH: Kan det skilles i systemet på hvilke brukere som kan attestere matrikkelbrev?

LE: Rutinen gir en god beskrivelse – det er kommunen som avgjør dette.

SKG: Et matrikkelbrev uten signatur burde ikke holde. Det burde stå at det er digitalt signert.

LE: Det er 428 kommuner. Disse kan selv velge en løsning for dette.

LE: Attestasjon kan løses ved et følgebrev.

SKG: Men mange vil kaste følgebrevet.

AH: Hva hvis kommunen vet at ei grense ligger feil, f.eks. hvis vegvesenet har tilegnet seg et større område langs en veg?

LE: Hvis kommunen har restanser som ikke er ført i matrikkelen innenfor fristen for dette. Det er ikke usannsynlig at dette i noen tilfeller kan utløse et erstatningsansvar for kommunen som lokal matrikkelmyndighet.

Et matrikkelbrev er pr. definisjon attestert. Hvis det ikke er attestert er det ikke et matrikkelbrev.

AB: Ordlyden i følgebrevet –det bør stå at følgebrevet skal oppbevares sammen med matrikkelbrevet.

AH: Vi justerer dette i skrevet. En justert versjon legges ved referatet.

FØ: Kan jeg få en utskrift av matrikkelen på et bestemt tidspunkt? Dvs. et historisk matrikkelbrev.

LE: Ja, fra det tidspunkt (2013?) det ble etablert løsning for å ta vare på «historisk informasjon» i matrikkelen. Det er Kartverket som har mulighet til å ta ut historisk matrikkelbrev.

Forslag om etablering av et samordningsforum bestående av Kartverket, Brønnøysundregistrene, Folkeregisteret, SSB (under delingsloven eksisterte et samordningsforum for GAB)

SKG: Hva med Skate – kan dette dekke opp? Neppe.

LE: I Skate sitter eiere av nasjonale felleskomponenter, dvs. Kartverket, Skatteetaten, Brønnøysund, Difi. Dessuten bl.a. KS. Kan være det i Skate burde vurderes om det er behov for et forum a la dette? Tar i så fall kommunene dette opp via KS?

Vi har for øvrig også matrikkelforum i Norge digitalt, og sliter litt med å få stort engasjement i det forumet (det blir i stor grad at Kartverket informerer).

Døde hjemmelshavere

Se presentasjon fra LE.

AN: Det burde være et register i skifteretten som kunne ha en oversikt over kontaktpersoner, fullmektiger og bobestyrere. Skifteretten på Fagernes skal ha et slikt system, sier de.

LE: Dette er mer en sak for grunnboka da det er originalregisteret for hjemmelshaverinformasjon.

SKG: Viste til master om dette. Sendt ut til alle. Bør også se på oppløste foretak. «Avdøde hjemmelshavere», en sammenligning Norge-Sverige, Masteroppgave 2014 Sara Slyngstad.

LE: Dette er et tema som bør tas som inn i notatet til Skate, se forrige sak.

Fritt landmålervalg – høring av endringer i matrikkeloven

Se presentasjon fra JIT.

LE: En kort kommentar til et av lysbildene i presentasjonen: Det er foreslått klagerett på matrikkelføring som krever oppmålingsforretning.

Bruksrettsgrenser i matrikkelen

Innspill fra SKG til møtet i faggruppa i juni, men da ble denne saken utsatt: «Jordskifteverket bruker grensemerker for bruksrettsgrenser. For kunden oppfattes disse som grensemerker.»

SKG: Det burde vært brukt en «simplere» merking.

LE: Registrering av informasjon om bruksretter i matrikkelen er med i forslaget som nå er ute på høring. KMD mener at deler av disse kan føres i matrikkelen. Det skal holde med presisering i ml § 19.

Høringa og prosessen etterpå vil gi oss signaler i forholdet mellom matrikkelen og bruksrettene.

05/16 Åpen post – diverse innspill

SKG: Av og til får vi veldig korte frister. Sist var det KMD med bygningsstrategien med bare fem dager. Fint hvis kommunene får noe lengre frister, slik at andre avdelinger i kommunene får muligheten til å uttale seg.

Det som blir meldt inn til matrikkelhjelp i Kartverket kan ta veldig lang tid før det blir besvart. Går det an å få ei lenke med status i Jira-saken?

LE: Kunne medlemmene fra kommunene i faggruppa få tilgang til Jira?

FØ: Hva skjer med faggruppa hvis loven endres?

08/16 Innspill fra Kartverket:

Plan for opplæring av de som skal registrere konsesjon i matrikkelen samt deler av malen for registreringen

Se presentasjon fra Helen Marie Rossvoll (HMR) og Ola Høydal (OH).

Alle som skal føre, må ta kurs. Dette foretas via e-læring, med en personlig bruker. Har ikke tenkt at det blir en eksamen.

Dette blir altså ikke en del av det vanlige føringskurset.

Dagens matrikkelførere vil få tilgang – men hvordan skille på dette?

Det skal være klart til matrikkelen v. 3.10 i februar. Elektronisk tindlysing fra april.

AN: Hvordan gjøres det med sirkeleiendommer?

AB: Det blir en validering av dette i klienten.

Kartverkets klient må brukes hvis dette ikke utvikles av Norkart og NOIS.

Det blir tatt inn i matrikkelforskriften at kommunene må føre dette.

SKG: Vil det være mulig å dette i innsynsløsningen?

HMR: Dette må vi sjekke ut.

SKG: Hvem behandler dette i kommunene? Hvordan når dere disse?

HMR: Alle kommuner har fått et brev om dette.

OH: FKKene bør ha en rolle i kommunikasjonen med kommunene.

OH demonstrerte deretter en betatest.

AH: Hva med brukerstøtte?

LE: Kanskje mest naturlig at dette legges til Kartverkets kundesenter i Ullensvang?

SKG: Hva med kvittering?

HMR: Bør skje pr. e-post.

Status for det videre arbeidet med høring av bygningsstrategien

JJ: KMD har nå tatt tak i saken og bedt om bistand fra Kartverket med ca. fire ukeverk. Jobber nå med å utarbeide et høringsbrev. Har vært i kontakt med flere brukere om dette, bl.a. SSB, Skatteetaten og Gjensidige. Gjensidige ønsker «så mye som mulig». Vet ikke når dette blir sendt på høring – kanskje litt ut på nyåret.

SKG: Manglende arealer pga. ulovlige tilbygg eller tilbygg uten søknad. Hva skal matrikkelen inneholde?

LE: Viktig at kommunene kommer med gode hørings svar når strategien kommer på høring.

Vi er nå blitt bedt om publisere p-rom, i samarbeid med Skatteetaten. Det skal merkes at det er saksbehandlet informasjon fra Skatt.

Avklaring i forhold til DiBK om hvilken hjemmel kommunene har til å kreve inn informasjon (ref. møtet i mai fjor)

JJ: Er ikke avklart, men det jobbes med det i forbindelse med bygningsstrategien. Hvis det kommer inn en BIM, kan det regnes arealer av denne.

SKG: BYA kan jo hentes fra FKB.

JJ: Det blir sett nærmere på BYA.

FØ: BIM leveres vel bare ved større prosjekter?

Status ang. oppfølging av MF/MUF

SKG: Synes FKKene er flinke til å sende ut status.

MUF

FØ/AB: Se tall fra presentasjon.

AB: Den nye forskriften har ført til en totrinns tidsfrist.

SKG: Hva skjer hvis fristen er ute?

AB: Det er mulig for fylkesmannen å iverksette tvangsoppmåling.

OTH: Flere kommuner har satt kortere frister enn maksimalt.

AB: Det måles på de fristene som kommunene har satt.

FØ: Mulig sak for tilsyn?

I flere fylker er det relativt få kommuner som står for en stor del av restansene. Noen kommuner velger å strekke regelverket for langt for å unngå restanser.

MF

FØ/AB: En nedgang fra 1 787 pr. 1. januar til 1 431 pr. 1. oktober.

Det samme her: relativt få kommuner står for brorparten.

Foreløpig er det ikke gjort noe vedtak hos fylkesmennene.

SKG: Fylkesmennene burde tvinges til å gjøre vedtak.

Oppfølging av kommunene

FØ: Det jobbes jamt og trutt med fagdager. Noe oppfølging i forbindelse med kommunereformen.

LE: Det planlegges nå fagdager for 2017. Forslag til temaer som Kartverket bør fokusere på?

SKG: Krav i forhold til kommunereform. Hva må det ryddes i?

Regionreformen

Se presentasjon fra UDK/LE.

OTH: Er det samlet erfaring fra tidligere og kan dette benyttes direkte?

LE: VI har ingen erfaringer med regionendringer. Sammenslåingen av Nord- og Sør-Trøndelag 1. januar 2018 blir den første. Når det gjelder kommuner har vi erfaring, både Inderøy/Mosvik (01.01.2012) og Harstad/Kvæfjord (01.01.2013). Og så bygger vi nå erfaring med Sandefjord/Andebu/Stokke (01.01.2017).

Eventuelt/Avslutning av møtet

LE: Det er ønskelig at det spilles inn aktuelle temaer for masteroppgaver på Ås. Kartverket spiller inn temaer til NMBU på vinteren hvert år.

WR: Hvis faggruppemøtene for 2017 skal tilpasses versjonene av matrikkelen til neste år, er prioriteringsmøtene foreslått følgende datoer ref. versjonsplanen for 2017:

- Versjon 3.13: 21. mars
- Versjon 3.14: 22. august
- Versjon 3.15: 21. november

Lars Elsrud takket av Thor-Aage Solberg og Karsten Lien.